

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeu*s*
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XXVI. An eorundem poena sit Dolor interior mentis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

est eo pōrter priuationem Boni Supernaturalis, id est, carentiam visionis Dei, non pœnam sensus, quæ naturalē lēdat.

2. Ratio. Nemo punitur pœnā positiua & sensibili ob culpam habitualem, sed ob actualem: at qui pec. orig. est culpa habitualis solum. ergo.

3. In Ecclesia nulli satisfactio imponitur pro pec. orig. ergo credibile, quod nec in altero sēculo pœna ei sensibilis reseruetur.

4. Peccato naturæ respondet pœna naturalis; at peccato personæ pœna sensus.

DICO AD I. Area est Ecclesia; infantes non baptizati nondum sunt in area, ait Aug. 1. contra Donat. post Collat. c. 10. Sic & de adultis est sermo, qui possunt fructus facere.

AD II. Conclusio ea est parabolæ de sagena, id est, Ecclesia; in qua nō sunt in baptizati.

AD III. Istud solum de adultis dicitur: quia iudicati sunt secundum opera ipsorum. Quamquam & parvuli sint iudicandi, ut qui opus habeant alienæ voluntatis natuum, pec. orig. In ignem verò ibunt, qui mala egerunt ipsi.

AD IV. dicitur idem. Deinde fames, sitis, &c. consequuntur ad naturalē spoliatam iustitiā orig. non infliguntur directè in pœnam: at gehenna est directa in pœnam actualis peccati.

QVÆSTIO XXVI.

*An decadentium absque baptismo
Pœna sit: Dolor interior
mentis?*

ORTHODOXORVM hic duplex opinio.

PRIOR Theologorum: Sine baptismo defunctos vacare interno, externo uero dolore omni.

DOCET istis. 1. Hoc, *Quantum se glorificauit. &c.* rectè probat, eos pœnam sensus non passuros: ergo nec animi dolorem passuros; qui subtilior est sensus.

2. S. Aug. in Enchir. c. 93. Dolor eorum mitissimus erit: at animi dolor de amissa gloria acerrimus erit.

3. Concors hic Doctorum est consensus, nil eos perpeti doloris.

4. Intelligunt scilicet Dei ordinatione carere beatitudine: ergo non dolent: sin, peruersæ forent voluntatis.

5. Singularis prouidentia Dei abs terget eis dolorem amissi boni, per gaudium declinati mali.

AVTOR. Altera S. Patrum & quorundam Theologorum sententia videtur probabilior: quod animi dolorem sentient de amissa gloria; deque carcere suo perpetuo: Sed mitissimum; ut qui verme careant; nec in deliciis fuerunt carnis aetui; & securi sint à diris damnatorum. Ita S. August. quatuor diuersis in locis: S. Fulgentius, Gregorius, Cyprianus.

DICO AD I. Dolor sensus directè infligitur ob culpam propriam sensus: at An-

at Animi dolor consequitur natura-
liter ad priuationem iustitiae; sicut mi-
seria in hac vita consequuntur ad p-
or, non directe infliguntur.

AD H. S. Augustinus comparat
pœnam parvulorum cum pœnis dam-
natorum; sic mitissima dicitur: non
pœnam damni in animo, cum pœna
corporis.

AD III. At S. Patrum Antiqui-
tas stat contra Theologos hodiernos:
Et S. Thomas & S. Bonaventura sunt
interpretati faciles.

AD IV. Patiuntur patienter, non
impatienter: sicut & animæ purgato-
riæ patiuntur in sensu.

AD V. Id non constat. Videtur, vt
parvulos in hac vita sint pati incom-
moda; sic & sinet isthic perpeti dolo-
rem animi, sed mitem.

QVÆSTIO XXVII.

*Qui Effectus, vel Pœna ex peccat.
original. contrahuntur in
hac vita?*

I. PELAGIANI, teste Aug negantes pec. orig.,
Concupiscentiam in bonis naturæ ponabant: Cæ-
tera vita incommoda esse naturalia asterebant. S.
Augustinus tam eos oppugnauit acriter, quam ex-
pugnauit feliciter: damnauit Ecclesia peren-
niter.

AVTOR. Concupiscentia carnis,
qualis iam inest nobis, mala est, seu
vitiosa; non bona.

1. Teste S. Scriptura in *Antichristo*.
p. 4. q. 14.

2. Quia eget ea freno rationis, vti
immoderata ex se se.

3. Ob eam concubitus etiam legiti-
mus, vitat conspectum hominum; at

ob bona erubescit nemo. Sic *August.*

14. c. 17.

3. Malum est & contra rationem;
vt inferiora superioribus aduersen-
tur: at ob concupiscentiam id sit in
homine. ergo.

4. Sic consensus S. Patrum docet, i-
psique ethnici.

II. Miseria Humanæ cæteræ sunt
quoque pœnae pec. orig.

1. Ignorantia: Psal. 48. *Homo cum in
honore esset, non intellexit; comparatus est
iumentis insipientibus.*

2. Malitia voluntatis: Eccl. 7. *Fecit
Deus hominem rectum; & ipse se infinitis
misericordiis questionibus.*

3. Concupiscentia partis inferio-
ris. Ideo Gen. 3. erubuerunt an nudita-
tem suam.

4. Labor & dolor corporis. Gen.

3. *Insudore vultus tui vesceris pane tuo.*

5. Mors. Rom. 5. *Intrauit per pecca-
tum mors. Cap. 6. Stipendium peccati
mors.*

6. Ira Dei Psalm. 33. *Vultus Domi-
ni super facientes mala. Rom. 1. Reuelati-
onem Dei de cælo super omnem impietatem:
at nascimur filii iræ.*

7. Captivitas sub diabolo. Nam

2. Pet. 2. *A quo quis superatus est, huius*

& seruus est.

8. Crudelitas hominum in homi-
nes. Iacob. 4. *Vnde bella, & lites in
vobis? Nonne ex concupiscentiis vestris,
qua militant in membris vestris?*

9. Rebello bestiarum. Nec enim
hanc in paradiſo futuram indicat
familiale serpentis cum Eua collo-
quium. Et Genes. 2. Animantia om-
nia obedienter coram Adam compa-
ruerunt.